

NORMALER FOR LANDBRUKSVEGER MED BYGGEBSKRIVELSE

Landbruksdepartementet 2002

FORORD

”Normaler for landbruksveger med byggebeskrivelse” er en håndbok som inneholder tekniske og geometriske krav til sju forskjellige klasser av landbruksveger, og en byggebeskrivelse som forteller hvordan anleggsarbeidet bør utføres.

I håndboka defineres alle aktuelle vegtyper for jord- og skogbruksformål. Dette omfatter helårs bilveger, sommer- og vinterbilveger, og traktorveger. Som vedlegg finnes en liste med definisjoner av ord og uttrykk, ”Krav til stikkrenner med leggeanvisning” og en veiledning i bruk av de tabeller og kurver som følger de forskjellige vegklassene.

”Normaler for landbruksveger med byggebeskrivelse” erstatter ”Normaler for skogsveger” fra 1980. Samtidig innebærer de nye normalene at det stilles standardkrav også for seterveger, gårdsveger og andre veger i jordbruket.

Vegnormalene er utarbeidet av Skogavdelingen i Landbruksdepartementet, med kyndig og god hjelp fra vegplanleggere rundt om i fylkene. Konsulent Truls Andersen ved Norsk institutt for skogforskning har utarbeidet de tabeller og kurvesett som viser nødvendig breddeutvidelse og stigningsreduksjon i kurver og anbefalt bærelagstykkelse ved forskjellige massekvaliteter. Vi takker alle som har bidratt med kommentarer, innspill og bidrag til de nye normalene for landbruksveger.

”Normaler for landbruksveger med byggebeskrivelse” gjelder fra 1. juli 1997.

I forbindelse med at vegnormalene ble lagt ut på internett i januar 2002, ble det gjort mindre endringer i kapitlet med innledende bestemmelser. Oppdateringen innebærer at kapitlet er ajourført med begreper og bestemmelser som er innarbeidet i forskrifter etter at vegnormalene ble gjort gjeldende i 1997.

Landbruksdepartementet 7. januar 2002.

INNHold

Forord.....	2
Innhold	3
1 Innledende bestemmelser	4
2 Definisjon av vegklassene.....	6
3 Tekniske og geometriske krav til bilveger	8
3.1 Vegklasse 2.....	8
3.2 Vegklasse 3.....	15
3.3 Vegklasse 4.....	22
3.4 Vegklasse 5.....	29
3.5 Vegklasse 6.....	36
4 Byggeskrivelse for vegklassene 2-5.....	38
5 Tekniske og geometriske krav til traktorveger.....	46
5.1 Vegklasse 7.....	46
5.2 Vegklasse 8.....	47
6 Byggeskrivelse for vegklassene 7 og 8	49
Vedlegg 1: Ordforklaring	
Vedlegg 2: Krav til stikkrenner med leggeanvisning	
Vedlegg 3: Veiledning for bruk av tabeller og diagram	

1 INNLEDENDE BESTEMMELSER

1.1 Søknadsplikt

Med hjemmel i skogbruksloven og jordloven har Landbruksdepartementet innført søknadsplikt og krav om godkjenning for bygging av nye landbruksveger og ombygging av eksisterende veger. Dette innebærer at bygging eller ombygging av landbruksveger ikke kan settes i gang før søknaden er godkjent av kommunen. Disse bestemmelsene finnes i gjeldende "Forskrift om planlegging og godkjenning av veger for landbruksformål". Søknad om tillatelse skal sendes kommunen på skjema fastsatt av Landbruksdepartementet (Søknad om bygging av landbruksveg). Søknadsskjema og veiledning om utfylling m.m. kan man få ved å henvende seg til kommunene.

1.2 Miljøhensyn

Planlegging og bygging av veger for landbruksformål skal skje på en måte som gir landbruksfaglig gode helhetsløsninger. Det skal samtidig legges vekt på hensynet til miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, naturmiljø, landskap, kulturminner og friluftsliv, og til andre interesser som blir berørt av vegframføringen. "Forskrift om tilskudd til bygging av skogsveger" og "Forskrift om planlegging og godkjenning av veger for landbruksformål" inneholder bestemmelser om dette. Ved å ta de nødvendige hensyn på et tidlig tidspunkt, vil man senere unngå forsinkelser, skader og merkostnader. Valg av vegtrasee og vegstandard bør avklares ved utarbeidelse av hovedplan for skogsveger.

Ved plassering av veglinjen i terrenget må en alltid passe på å legge vegen utenom steder med kulturminner, og om mulig i god avstand fra kantsoner mot vann, myr og annen sårbar natur. En skal tilstrebe en vegtrasé som er naturlig tilpasset terreng og topografi, og store skjæringer og fyllinger skal i størst mulig grad unngås. Naturlige vannløp skal ikke endres, og grøfter og stikkrenner må dimensjoneres slik at vegbyggingen ikke forårsaker flomskader på veg og terreng. Vegarbeid og oppryddingsarbeid skal utføres på en grundig og hensynsfull måte slik at vegen glir naturlig inn i omgivelsene. Det vises for øvrig til veiledningsheftene "Skogsvegbygging med miljøhensyn" og "Forebyggelse av løsmasseskred ved vegbygging", utgitt av Landbruksdepartementet.

1.3 Driftstekniske hensyn

Alt arbeid i skogen er knyttet til arealene omkring det utbygde vegnettet, og landbruksvegene skal bygges for å betjene dette arealet på en best mulig måte. Skogtilstanden bør ikke influere på linjeføringen, bare på prioriteringen av hvilke deler av vegnettet som først skal bygges ut.

Landbruksvegene skal legges naturlig i terrenget og med god linjeføring, samtidig som vegenes driftstekniske funksjon blir ivaretatt. Spesielt er dette viktig i områder med bratt og vanskelig terreng der veganlegget ofte skal fungere som kombinert standplass for vinsj- og taubaneutstyr, opparbeidingsplass for tømmer, samt kjøreveg og snu- og lesseplass for tømmerbiler.

1.4 Byggeplan

Formålet med en byggeplan er å legge grunnlag for kvalitetssikring av anleggsarbeidet på en veg. Byggeplanen brukes også for å legge til rette for bruk av anbud.

En byggeplan bør bestå av kart, stukket senterlinje, lengdeprofil, tverrprofiler, masseberegning, arbeidsbeskrivelse, mengdeoversikt og kostnadsoverslag. Innholdet og detaljeringsgraden i byggeplanen vil variere med prosjektets størrelse og vanskelighetsgrad. Krav til byggeplan for veger hvor det søkes om statstilskudd, er gitt i ”Forskrift om tilskudd til bygging av skogsveger”.

Byggeplan gjelder foran beskrivelsene i vegnormalene. Dersom det oppstår tvister om fortolkninger i normalene, søkes dette løst ved å konferere Norsk Standard (NS) 3420 (grunn og terrengarbeider).

1.5 Anbudsdokumenter

Landbruksdepartementet har utarbeidet standard skjema for Anbudsinndeling, Anbud og Normalkontrakt, og det anbefales at disse benyttes.

2 DEFINISJON AV VEGKLASSENE

Landbruksveger for bil og traktor er inndelt i 8 vegklasser. Valg av vegklasse skal bygge på en helhetsvurdering av økonomiske, miljømessige og driftstekniske forhold i vegens dekningsområde.

2.1 Vegklasse 1

Vegklasse 1 er helårs bilveg som bygges i samarbeid med det offentlige slik at den senere kan inngå i det offentlige vegnett. Krav til geometrisk utforming m.m. skal være i samsvar med de spesifikasjoner Statens vegvesen har fastsatt for den avtalte vegklasse.

2.2 Vegklasse 2 *Hovedveg/grendeveg*

Vegklasse 2 er helårs bilveg med høy standard som skal kunne trafikkeres med lass hele året. Denne vegklassen skal brukes på grendeveger med blandet trafikkgrunnlag og på skogsbilveger, gardsveger og seterveger med stor trafikkbelastning av tunge kjøretøyer.

2.3 Vegklasse 3 *Helårs landbruksveg*

Vegklasse 3 er standarden for skogsbilveger med moderat til lavt trafikkgrunnlag, og for enkle gards- og seterveger. Vegen skal kunne trafikkeres med lass hele året, unntatt i teleløsningsperioden og i perioder med spesielt mye nedbør.

2.4 Vegklasse 4 *Sommerbilveg (for tømmerbil med henger)*

Vegklasse 4 er bilveger som bygges for transport av tømmer i *barmarksperioden*, enkle seterveger etc. Vegklassen bør bare bygges i områder der tømmerkvantum og transportavstand tilsier biltransport, men der terrengforhold og tilgjengelige ressurser ikke gir økonomisk grunnlag for å bygge en helårsveg.

2.5 Vegklasse 5 *Sommerbilveg (for tømmerbil uten henger)*

Vegklasse 5 er bilveger beregnet for tømmertransport med bil uten henger *utelukkende i barmarksperioden*. Vegklassen må bare bygges på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge en høyere vegstandard. Denne vegklassen skal bare benyttes i unntakstilfeller.

2.6 Vegklasse 6 *Vinterbilveg*

Vegklasse 6 er bilveger for tømmertransport på vinterføre, der vegens bæreevne baseres på tele og snø. Vegklassen egner seg i strøk med stabile vinterforhold og lange transportavstander, og på steder der tømmerdriftene kan konsentreres på enkelte år med flere års mellomrom. Vegklassen bør bare brukes der det ikke er økonomisk grunnlag for å bygge helårsveg, og der den videre skogbehandling ikke krever bedre vegstandard.

2.7 Vegklasse 7 *Tung traktorveg*

Vegklasse 7 er veger for transport av landbruksprodukter og tømmer med lastetraktor og landbrukstraktor med henger. Generelt skal disse vegene kunne nyttes til transport hele året unntatt i teleløsningen. Svake partier i undergrunnen må forsterkes med bærelag.

2.8 Vegklasse 8 *Lett traktorveg*

Vegklasse 8 er veger for slepkjøring av tømmer og transport av landbruksprodukter og redskap med landbrukstraktor eller annet lettere transportutstyr. Vegklassen omfatter enklere traktorveger som inngår i det permanente landbruksvegnettet og som medfører varige terrenginngrep. Standarden må i stor grad tilpasses det formål og transportutstyr vegen bygges for.